

Zlatuška, Zdeněk

[Articles on antiquity in Festschriften: the ancient Near East, the Old Testament, Greece, Rome, Roman Law, Byzantium: an index compiled by Dorothy Rounds]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1965, vol. 14, iss. E10, pp. 388-389

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109402>

Access Date: 23. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Již z tohoto stručného obsahu je vidět, že požadavky kladené tu na studenta jsou vyšší než u nás. Bylo by ovšem zajímavé vědět, do jaké míry se kniha skutečně probere a hlavně zvládně, protože i naše skromnější učebnice je v praxi ještě dále redukována. Jestliže naši lektori latiny na lékařských fakultách se omezují, pokud vím, na minimum nezbytné pro aktivní vniknutí do řeckolatinské lékařské terminologie a sestavení diagnózy a receptury, tato kniha učí latině, třebaš především odborně zaměřené, v celé šíři. To pouze zjišťuji a neuvádím ani jako vadu, ani jako přednost. Názornosti pomáhají přiložené anatomické tabulky. Ilustrace v textu přibližují čtenáři starověké lékařství i antického člověka a tehdejší umění, zdobí knihu a zbavují ji učebnicové šedi. Opravdu pěkná a dobrá učebnice, upravená výrazně i po stránce grafické.

Oldřich Pelikán

Articles on Antiquity in Festschriften. The Ancient Near East — The Old Testament — Greece — Rome — Roman Law — Byzantium. An Index compiled by Dorothy Rounds. Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press, 1962. Str. XX + 560. Cena 20 \$.

Index autorů a článků ve slavnostních sbornících (Festschriften) zahrnuje příspěvky týkající se orientálních a antických dějin v plném jejich rozsahu, včetně Starého zákona, římského práva a Byzance. Důležité je, že si všímá nejen sborníků věnovaných výhradně nebo aspoň převážně těmto oborům, ale registruje i články s uvedenou tematikou publikované ve sbornících věnovaných převážně jiným oborům. Jsou tu registrovány sborníky a příslušné články v nich od r. 1863, kdy se objevil první slavnostní sborník se starověkou tematikou, až do r. 1954. Kromě toho je uvedeno ještě několik druhých svazků sborníků vydaných r. 1955, jejichž první část vyšla v předcházejícím roce. Na závěr publikace (str. 549–560) jsou připojeny vydavatelské poznámky, seznam bibliografických příruček zachycujících slavnostní sborníky příslušných oborů a dvě tabulky zachycující počet těchto sborníků jednak podle let vydání, jednak podle zemí. Obě tyto tabulky jsou dovedeny až do r. 1960.

Obrovský rozsah publikace je patrný nejen ze značného časového rozpětí, ale ještě lépe z toho, že index obsahuje příspěvky z 1178 sborníků z celého světa, z kteréhožto počtu je skoro 600 věnováno klasickému starověku. Na str. XIII je ještě uvedeno dalších 16 sborníků, které zůstaly autorům nedostupné. I když je možné připojit ještě některé další, které unikly pozornosti — kromě těch, které uvádí H. Seyffert ve své recenzi v *Gnomon* 1963, sv. 35, č. 8, str. 824–827, bychom uvedli ještě aspoň sborník *Non omnis moriar*, Praha, 1936, vydaný k 2000. výročí narození Horatiova a slavnostní číslo *Listů filologických*, LXVIII, Praha 1941, věnované Františkovi Novotnému k šedesátým narozeninám — přece jen je nutné vyslovit obdiv nad stupněm úplnosti, kterého se podařilo dosáhnout. Českého čtenáře jistě potěší okolnost, že jsou registrovány i sborníky s příspěvky psanými česky a též sborníky psané v ostatních slovanských jazycích, i když právě zde nacházíme poměrně dosti tiskových chyb, které jsou jinak v této publikaci vzácným zjevem. Za přednost publikace lze pokládat skutečnost, že všechna hesla, ať autorská či věcná, jsou seřazena v jednom rejstříku, a že jsou dělána se snahou dosáhnout nejvyšší možné úplnosti věcných hesel. To však vede někdy k tomu, že se k hledanému článku dostáváme teprve přes několik odkazů. Např. pod heslem *Sultanate* najdeme odkaz na heslo *Roumania*, které nás opět odkáže na další heslo *Rumania*, kde teprve najdeme hledaný údaj. Podobně musíme postupovat i u některých odkazů uvedených pod heslem *Moesia*, které kromě toho odkazuje i na heslo *Capidava*, které však v rejstříku není, zato však u něho schází odkaz na heslo *Bricks* (cihly).

V připojené tabulce klasických sborníků podle zemí (str. 555) není uvedeno Rumunsko a Jugoslávie, i když aspoň sborníky Parvanův (Rumunsko) a Buličův (Jugoslávie) musíme pokládat za sborníky s antickou tematikou. Oba tyto sborníky jsou sice — spolu s dalšími z těchto zemí — uvedeny v indexu, ovšem z přehledných tabulek vypadly.

Nedostatky tohoto druhu jsou však při velkém rozsahu práce omluvitelné a nikterak nesnižují

cenu publikace, která se stane vítanou a cennou bibliografickou pomůckou. Doufejme, že se brzy dočkáme jejího dalšího pokračování.

Zdeněk Zlatuška

Anna et Jaro Šašel, Inscriptiones Latinae quae in Jugoslavia inter annos MCMXL et MCMLX reperae et editae sunt (Situla 5, Ljubljana 1963, str. 174). Accedunt corrigenda ad vol. I operis V. Hoffler et B. Saria, Antike Inschriften aus Jugoslavie, Zagreb 1938, str. 1—32.

Vzorné vydání těchto nápisů obohacuje tu více, tu méně prameny několika římských provincií: Macedonie, Moesie Superior, Dalmatie, Obou Pannonií, Norica a Histrie. Oba vydavatelé postupovali velmi obezřetně a kriticky, což zejména vysvětluje z obsáhlého doplňku ke čtení dříve již vydaných nápisů. Všechny nápisy jsou uváděny s podrobnou literaturou, která odkazuje na fotografie, jež v publikaci bohužel scházejí. Ke dvěma nápisům se nám nabízí doplnění:

Nr. 69: *IOM et Nemesi Reginae. Genio stat(ionis) M() Dard(anorum) Sept(imius) Vitalis b(ene) f(iciarius) co(n)s(ularis) leg(ionis) VII Cl(audiae) v(otum) l(ibens) s(olvit)*. Fortasse suppleendum: *M(ilitum)*, cf. SHA, Vita Marci 21, 7: *latrones etiam Dalmatiae atque Dardaniae milites fecit*.

Nr. 180: *Bato Samuntius Pantis filius posuit sibi et contub(ernali) su(a)e Platino Avio Pantis(s) filia re*. Legendum *sue = sui*, cf. V. Ondrouch, Limes Romanus na Slovensku Nr. 38, p. 49 — L. Barkoczi, Brigetio, Nr. 48, p. 53: *... pater filio pientissimo f(aciendum) c(uravit) et Anl(onino) Gelasio canabario fideli eius*. Itaque proponimus: *... et contub(ernali) sue Platino Avio. Pantis(s) filia re(stituit)*.

Swazek úhledně vydaných nápisů dobře poslouží všem, kdož se zabývají problematikou Podunají a Balkánu.

Radislav Hošek

Mycenaean Studies, Proceedings of the Third International Colloquium for Mycenaean Studies held at Wingspread, 4—8 Sept. 1961; ed. by E. M. Bennett, Jr.; Madison, The University of Wisconsin Press, 1964, Str. 284. Cena \$ 6.

Publikace zachycuje celý průběh jednání na třetí mykénologické konferenci, která byla na rok 1961 svolána do severoamerického Wingspreadu ve státě Wisconsin. Je to již třetí v sérii obdobných publikací, a navazuje tak na starší *Études mycéniennes, Actes du Colloque international sur les textes mycéniens*, ed. M. Lejeune, Paris 1956 (akta konference v Gif-sur-Yvette z r. 1956) a na *Atti del 2° Colloquio Internazionale di Studi Minoico-Micenei*, Pavia 1958, ed. P. Meriggi, Athenaeum 46, N. S. 36, fasc. 4, 1958 (akta konference v Pavii, 1958).

První část knihy (str. 3—16) obsahuje jednak podrobnou zprávu o účastnících konference a o průběhu jednotlivých zasedání, jednak závěrečné usnesení konference. Diskuse se celkem zúčastnilo 18 osob ze 6 zemí; několik dalších přihlášených odborníků se nemohlo na poslední chvíli zasedání zúčastnit a přispěli alespoň svými referáty. Pokud jde o usnesení konference, je z něho třeba zdůraznit zejména tyto závěry důležité pro další práci mykénologů:

1. Přípravovaný soubor všech mykénských textů musí být vybaven dobrými fotografiemi každého jednotlivého nálezu.

2. Na základě návrhů vzešlých z jednání tří speciálně zvolených wingspreadských komisí (komise pro přípravu zásad mykénského kritického aparátu; komise pro vypracování zásad jednotné transkripce ideogramů; komise pro vypracování zásad jednotné transkripce fonetických znaků) bude třeba připravit a publikovat zásady pro jednotné vydávání i citování mykénských textů — jakožto tzv. wingspreadskou konvenci.

3. Bude třeba dále v rámci Stálého mykénologického komitétu podporovat mykénologická studia v celosvětovém měřítku, zejména pak usilovat o ustavení mezinárodní mykénologické společnosti.